

2417 2den Del af Lovf. hvorved Skolekommisf. Virksomhed i Landkomm. nærm. best.

2418

giver dem Myndighed; thi det er netop det, der giver Sagerne Interesse for dem, der skulle behandle dem, at de Bedkommende i fuldeste Måal have Leilighed til at gjøre deres Anskuelser gjældende med Hensyn til de Gjenstande, som de have med at gjøre, det er netop det, der forøger Interessen hos de Mænd, der have dermed at gjøre. Naar det ærede 4de Medlem for 8de Kreds (Bonne) har sagt, at, naar man tager Hensyn til den Måade, hvorpaa disse Skolekommisjoner vælges, saa maa man antage, at de ville blive som et Ekko af Sogneraadene, da tror jeg, det er vel Meget sagt; thi de, der sidde i Sogneraadene, kunne jo ikke vide, hvorledes de valgte Medlemmer ville stemme i de specielle Tilfælde paa Grund af de Oplysninger og tilfældige Omstændigheder, der kunne være forhaanden; og der er desuden i Almindelighed en stor Meningsforffjel blandt selve Sogneraadenes Medlemmer, saa at Sagerne der langtfra blive vedtagne med Enstemmighed. Jeg tror derfor ikke, at denne Anskuelse med Rette kan gjøres gjældende; det ene Medlem kan i alt Fald ogsaa vælges udenfor Sogneraadet og kan maasse netop have den største Interesse for Skolevæsenet. — Naar det ærede Medlem fra Præsto Amt (S. Andersen) udtalte, at han absolut holdt paa, at der i Loven skulde staa, at Skolekommisjonerne skulde holde Møde hveranden Maaned, da vil dette efter min Opfattelse mulig i disse Sager være temmelig hyppigt, men derimod er jeg enig med ham i, at der bør være fastsat et Minimum for, hvorofte de i ethvert Tilfælde skulle samles; thi hvor der virkelig er Foranmæle tilstede og ingen Interesse for Sagen, der er det dog vigtigt, at Skolekommisjonerne vinges til at holde Møder. Det er muligt, at Interessen derved kan vækkes, hvor der iverveit var Sløvhed, men naar man gjentager disse Møder alffor ofte, tror jeg suarere, at det bliver til en Form og ikke vil bringe den Nytte, man attraar. Jeg maa derfor, navnlig naar jeg ser hen til den større Interesse,

som disse Skolekommisjoner maa ønskes at ville have for Skolevæsenets Fremme, holde paa de Endringsforslag, der foreligger, og ønske, at de maa blive vedtagne; i alt Fald vil jeg give min Stemme dertil i den Overbevisning, at Interessen for Skolevæsenet derved vil vækkes og fremmes.

Telsen: I det Foredrag, vi hørte af den ærede 4de Landstingsmand for 8de Kreds (Bonne), var der Meget, der tilfalte mig, navnlig forsaavidt hans Hovedargument for at tage Lovforslaget, som det foreligger, var det, at det enstemmig var vedtaget af det andet Thing; det lægger jeg megen Vægt paa, og jeg lægger særlig Vægt derpaa for Tiden, hvor det jo vistnok kunde være ønskeligt at indstrænge de Stridspunkter, der kunne være mellem de forskjellige Thing, dels til et saa lille Antal som muligt og dels til de vigtigere Punkter. Men hans Hovedbetragtning var jo forøvrigt den, at Skolekommisjonen kun var et Udvalg af Sogneraadet. Denne Opfattelse tror jeg nu paa ingen Måade er rigtig, saaledes som Skolekommisjonens Stilling er bleven efter Loven af 1867. Dersom Skolekommisjonen kun var et Udvalg af Sogneraadet, saa forekommer det mig, at der ikke var den mindste Grund til at have en Skolekommisjon; thi Sogneraadet er jo berettiget til at nedvætte Udvalg og dele Styrelsen af de enkelte Anliggender, som ere betroede til dens Omsorg, mellem forskjellige Udvalg, med hvilke det kan have den fuldeste Kontrol, og igjennem hvilke det kan have den fuldeste Indvirkning paa den hele Forretningsgang. Naar jeg delte denne Opfattelse med den ærede Landstingsmand, saa vilde jeg finde det langt naturliggere, at den hele Forandring indstrængede sig til at have Skolekommisjonen. Nu er man her, efter den Måade, hvorpaa Lovforslaget er vedtaget i det andet Thing, gaaet en anden Vej; man har nemlig bundet Stats-tilhæmsmyndigheden i Skolekommisjonen saaledes ved de to Sogneraadsmemmer, at